

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ ВЕЛИКО ТЪРНОВО ПРЕЗ 2015 ГОДИНА

През 2015 г. в област Велико Търново са приключили делата за 1 073 извършени престъпления. Делата за 524 от тях са завършили с ефективно осъждане, за 352 - с условно осъждане, за 24 - с оправдаване, за 4 - с прекратяване, и за 169 - с освобождаване от наказание.

С **осъдителни присъди** (ефективни и условни) са приключили делата за 876 извършени престъпления, което е със 17.5% по-малко в сравнение с 2014 година.

Броят на **осъдените лица** с влезли в сила присъди е 898. Спрямо 2014 г. броят на престъпленията, завършили с осъждане, намалява със 17.5%, а броят на осъдените лица – със 17.8%.

Броят на **обвиняемите лица** в област Велико Търново през 2015 г. е 1 093, от които:

- с ефективна осъдителна присъда са приключили делата на 523 лица, или 47.9% от общия брой на обвиняемите;
- условно осъдени са 375 (34.3%) лица;
- освободени от наказателна отговорност са 172 (15.7%) лица;
- оправдани са 19 обвиняеми лица (1.7%);
- на 4 лица делата са прекратени (0.4%).

Фиг. 1. Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица в област Велико Търново през периода 2011 - 2015 година

Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица по глави от Наказателния кодекс (НК) и някои видове престъпления

В структурата на престъпленията, завършили с осъждане (таблица 1 от приложението), най-голям дял имат **общоопасните престъпления**¹ (48.3%). През 2015 г. с осъждане са завършили делата за 416 общоопасни престъпления, което е с 18.9% по-малко спрямо предходната година. Броят на осъдените за тези престъпления е 394, или 43.9% от всички осъдени лица. Спрямо 2014 г. се наблюдава намаление с 19.8% на осъдените лица за общоопасни престъпления.

Престъпленията против собствеността² (276) са на второ място по относителен дял в съвкупността на наказаната престъпност - 31.5% от всички наказани престъпления. В сравнение с 2014 г. броят на престъпленията от тази група, завършили с осъждане, намалява с 13.5%. Лицата, осъдени за тези престъпления са 333, като спрямо 2014 г. те намаляват с 12.8%.

Кражбите на имущество са най-разпространените сред наказаните престъпления против собствеността - 65.2%. С присъда са завършили 180 престъпления от този вид, като осъдените лица са 236, което е съответно с 26.2 и 22.1% по-малко спрямо предходната година.

Престъпленията против стопанството³ са на трето място по относителен дял в наказаната престъпност - 7.0% от наказаните престъпления (61 престъпления). За тях са осъдени 60 лица, или (6.7% от всички осъдени в област Велико Търново). В сравнение с 2014 година броя на тези престъпления се увеличава с 6.1%, а осъдените за тях лица намаляват - с 12.8%.

През 2015 г. са наказани **52 престъпления против личността**⁴, или 4.6% от всички престъпления, завършили с осъждане. За извършването им са осъдени 41 лица, или 5.9% от общия брой на лицата с влезли в сила присъди през годината.

Осъдени лица за други видове престъпления

През 2015 г. са осъдени за извършването на:

- Престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации, и лица, изпълняващи публични функции – 24 лица (2.7% от всички осъдени);
- Документални престъпления - 15 лица (1.7%);
- Престъпления против реда и общественото спокойствие – 14 лица (1.6%);
- Престъпления против брака, семейството и младежта - 9 лица (1.0%);

¹ В общоопасните престъпления се включват престъпленията, извършени по общоопасен начин или с общоопасни средства, по транспорта и съобщенията, против народното здраве и против околната среда, при използване на атомната енергия за мирни цели и други общоопасни престъпления.

² Престъпленията против собствеността включват кражба и грабеж на имущество, присвояване, измама, изнудване, вещно укривателство, унищожаване и повреждане на имущество, злоупотреба на доверие.

³ Престъпленията против стопанството включват: общи стопански престъпления, престъпления против кредиторите, престъпления в отделни стопански отрасли, престъпления против митническия режим и престъпления против паричната и кредитната система.

⁴ В престъпленията против личността се включват: убийство, телесна повреда, злепоставяне, отвличане и противозаконно лишаване от свобода, принуда, издаване на чужда тайна, обида и клевета, разврат и трафик на хора.

- Престъпления против правата на гражданите – 5 лица (0.6%);
- Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната система – 3 лица (0.3%).

Осъдени лица по пол

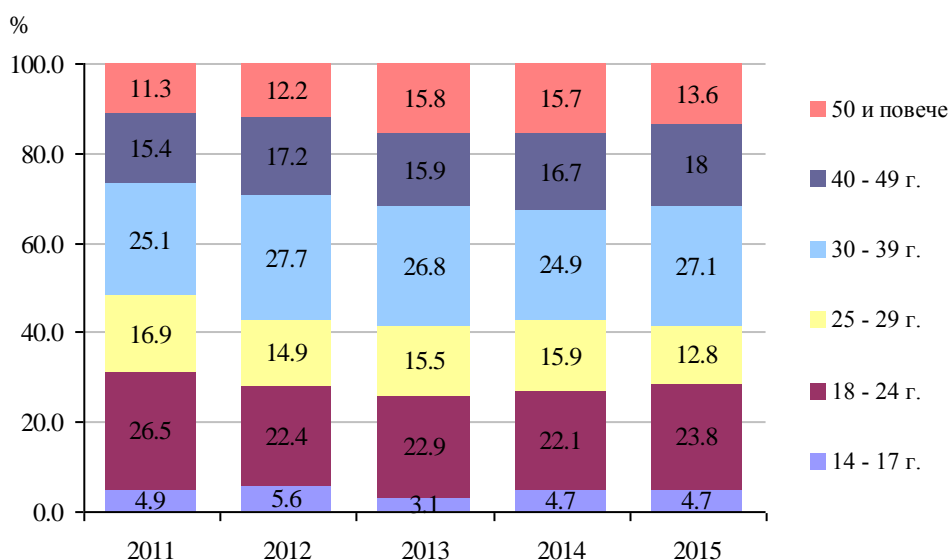
През 2015 г. в областта броят на осъдените мъже е 821, или 91.4% от общия брой на осъдените лица, а броят на осъдените жени е 77 (8.6%). В сравнение с 2014 г. осъдените мъже намаляват с 19.2%. (таблица 2 от приложението).

Осъдени лица по възраст

Разпределението на осъдените лица по възраст (таблица 3 от приложението) през 2015 г. е следното:

- най-големи са броят и дялът на лицата на възраст 30 - 39 години - 243 лица (27.1% от общия брой на осъдените лица);
- на възраст 18 - 24 години - 214 лица (23.8%);
- на възраст 40 - 49 години - 162 лица (18.0%);
- на 50 и повече години - 122 лица (13.6%);
- на възраст 25 - 29 години - 115 лица (12.8%);
- най-малки са броят и дялът на непълнолетните осъдени лица на възраст 14 - 17 години - 42 лица (4.7%).

Фиг. 2. Относителен дял на осъдените лица по възраст в област Велико Търново

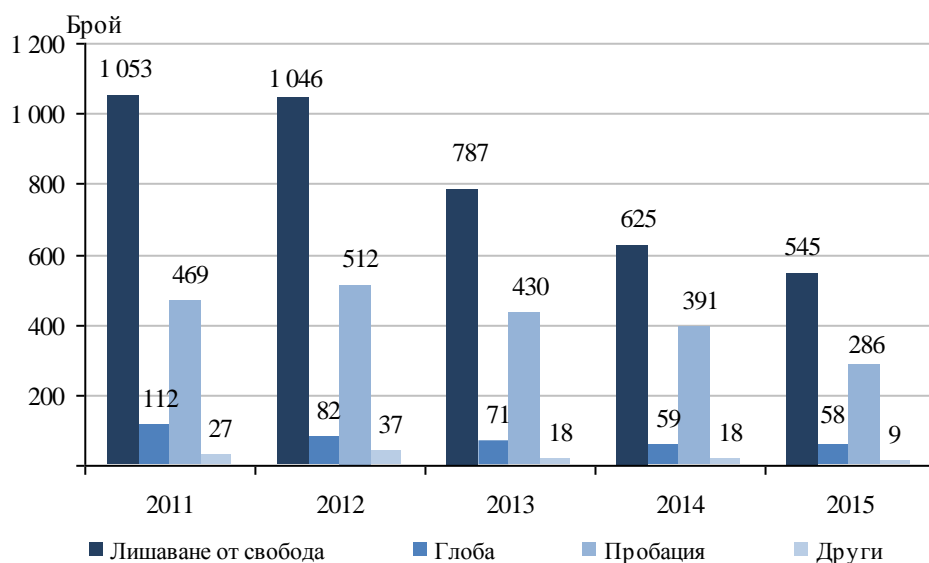
Осъдени лица по наложени наказания

През 2015 г. в област Велико Търново лишените от свобода (таблица 4 от приложението) са 545, или 60.7% от общия брой на осъдените лица. От тях най-голям е дялът на осъдените на лишаване от свобода до шест месеца - 301 лица (55.2% от

лишените от свобода). Наказанието пробация е наложено на 286 лица (31.8% от всички осъдени лица). С глоба са наказани 58 лица, или 6.5% от общия брой на осъдените лица, а на 9 лица (1.0%) са наложени други наказания.

Фиг. 3. Осъдени лица по наложени наказания в област Велико Търново

Методологични бележки

Статистическите данни за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица с влезли в сила присъди са на базата на годишни данни, получавани от окръжните, районните и военните съдилища и от Специализирания наказателен съд.

Обект на наблюдение е дейността на районните и окръжните съдилища по наказателните дела от общ, частен и административен характер. От 1998 г. е включена и информация за дейността на военните съдилища, а от 2012 г. - и на Специализирания наказателен съд. Не е включена информация за резултатите от дейността на Върховния касационен съд.

Единици на наблюдение са престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица с влезли в сила присъди.

В броя на престъпленията и осъдените лица за дадена отчетна година се включват тези, на които присъдата е влязла в сила през същата година.

В броя на обвиняемите лица се включват осъдените, условно осъдените, оправданите, освободените от наказание и лицата, на които делата са прекратени.

В броя на осъдените лица се включват всички осъдени лица на някакво наказание, включително и условно осъдените.

В броя на престъпленията, завършили с осъждане, се включват всички престъпления, завършили с осъждане, независимо дали са извършени от едно или повече лица.

Възрастта на осъдените лица е посочена в навършени години към момента на извършване на престъплението.

Непълнолетни са навършилите 14 години, но ненавършили 18 години лица.

Пълнолетни са лицата на възраст 18 и повече години.

Осъдените непълнолетни лица се включват в общия брой на осъдените лица.

Съгласно член 31, ал. 1 и 2 от НК **наказателноотговорно** е пълнолетно лице, навършило 18-годишна възраст, което в състояние на вменяемост извърши престъпление. **Непълнолетно лице** - навършило 14 години, но ненавършило 18 години, е **наказателноотговорно**, ако е могло да разбира свойството и значението на деянието и да ръководи постъпките си.

Коефициентът на криминална активност е изчислен като отношение на броя на осъдените лица към броя на средногодишното население за съответната година на 100 000 души.

Данните за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица са получени на основата на информация от изследвания на Националния статистически институт и данни от административен източник - Единната информационна система за противодействие на престъпността (ЕИСПП).

Повече информация и данни за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица могат да бъдат намерени на сайта на НСИ - <http://www.nsi.bg>.

Приложение

Таблица 1

Престъпления, завършили с осъждане и осъдени лица, с влезли в сила присъди, по глави от Наказателния кодекс и някои видове престъпления в област Велико Търново

(Брой)

	Престъпления, завършили с осъждане		Осъдени лица	
	2014	2015	2014	2015
Общо за областта	1062	876	1093	898
Престъпления против личността	49	52	47	41
Престъпления против правата на гражданите	7	5	5	5
Престъпления против брака, семейството и младежта	5	9	4	9
Престъпления против собствеността	319	276	382	333
В това число:				
Кражби (чл. 194 - 197 от НК)	244	180	303	236
Грабежи(чл. 198 - 200 от НК)	14	21	16	25
Престъпления против стопанството	87	61	93	60
Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната система	5	4	5	3
Престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации, и лица, изпълняващи публични функции	37	23	32	24
Документни престъпления	26	16	22	15
Престъпления против реда и общественото спокойствие	14	14	12	14
Общопасни престъпления	513	416	491	394
В това число:				
Престъпления по транспорта и съобщенията (чл. 340 - 345а от НК)	381	318	372	309
Противозаконно отнемане на МПС (чл. 346 - 346а от НК)	10	11	11	5
Престъпления, свързани с наркотици (чл. 354а - 354в от НК)	89	70	81	61

Таблица 2

Осъдени лица с влезли в сила присъди по пол в област Велико Търново

Пол	2011	2012	2013	2014	2015
	Брой				
Общо	1661	1677	1306	1093	898
Мъже	1569	1576	1214	1016	821
Жени	92	101	92	77	77
	Структура - %				
Общо	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Мъже	94.5	94.0	93.0	93.0	91.4
Жени	5.5	6.0	7.0	7.0	8.6

ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО - СЕВЕР
Отдел „Статистически изследвания - Велико Търново“

Таблица 3

Осъдени лица с влезли в сила присъди по възраст в област Велико Търново

Възраст	2011	2012	2013	2014	2015
	Брой				
Общо	1661	1677	1306	1093	898
14 - 17 г.	81	94	40	51	42
18 - 24 г.	440	376	299	241	214
25 - 29 г.	280	249	202	174	115
30 - 39 г.	417	464	350	272	243
40 - 49 г.	256	289	208	183	162
50 и повече	187	205	207	172	122
	Структура - %				
Общо	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
14 - 17 г.	4.9	5.6	3.1	4.7	4.7
18 - 24 г.	26.5	22.4	22.9	22.1	23.8
25 - 29 г.	16.9	14.8	15.5	15.9	12.8
30 - 39 г.	25.1	27.7	26.8	24.9	27.1
40 - 49 г.	15.4	17.2	15.9	16.7	18.0
50 и повече	11.3	12.2	15.8	15.7	13.6

Таблица 4

Осъдени лица с влезли в сила присъди по наложени наказания в област Велико Търново

Наложени наказания	2011	2012	2013	2014	2015
	(Брой)				
Общо	1661	1677	1306	1093	898
Лишаване от свобода	1 052	1 046	787	625	545
Глоба	112	82	71	59	58
Пробация	469	512	430	391	286
Други	28	37	18	18	9